

Tovuz Ərşad qızı HƏMİDOVA
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
E-mail: tovuzhemidova@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0008-56964868>

İNGİLİS DİLİNDƏ MUCH, MANY, LITTLE, FEW ƏVƏZLİKLƏRİNİN İŞLƏNMƏ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Xülasə

Məlum olduğu kimi, ingilis və Azərbaycan dilləri istər qrammatik, istərsə də mənsub olduğu dil ailəsi baxımından əsaslı surətdə bir-birindən fərqlənir.

Qrammatik cəhətdən ingilis dili analitik, Azərbaycan dili isə sintetik quruluşa malikdir. Məhz bu quruluş fərqi digər nitq hissələrində olduğu kimi, əvəzliliklərin tipologiyasında da özünü qabarıq şəkildə göstərir. Bu da ondan irəli gəlir ki, ingilis və Azərbaycan dilləri müxtəlif dil ailələrinə mənsubdur.

Qeyri-müəyyən əvəzliliklər əvəzliliklər sistemində özünəxsus yer tutur. Belə ki, onları vahid bir qrup altında birləşdirmək çox çətinlik törədir. Əvəzliyə dair mövcud ədəbiyyatların təhlili göstərir ki, qeyri-müəyyən əvəzliliklərə hansı əvəzliliklərin daxil edilməsi barədə bir-birindən əsaslı surətdə fərqlənən fikirlər söylənir.

Açar sözlər: Əvəzlilik, qrammatika, isim, ingilis dilində, təsdiq cümləsi, inkar cümləsi

UOT:801.8

DOI: <https://doi.org/10.54414/UPOK9491>

Giriş

b) "Much" sözünün işlənməsi.

Much sözünün işlənmə diapozunu many sözünün işlənməsindən çox genişdir. Belə ki, many sözündən fərqli olaraq much sözü həm isimlə, həm də fellə işlənə bilər.

Much sözü bir qayda olaraq sayıla bilməyən isimlərlə işlənir. Much sözünün işlənməsi də many sözünün işlənməsinə uyğun gəlir. Belə ki, o da həm ismi, həm də sifət əvəzlilik kimi işlənir. İndi konkret olaraq much sözünün işlənməsi hallarına nəzər salaq.

Much sözü aşağıdakı hallarda təsdiq cümlələrdə işlənir:

a) mübtədə funksiyasında:

Much was said about it. .

Much has been read

b) mübtədanın təyini funksiyasında:

Much time has been spent on the holiday?

Much water has flowed under the bridge since that time.

Much time was given to me.

c) Bir sıra hallarda təsdiq cümlələrdə much sözündən əvvəl aşağıdakı dərəcə zərfləri işlənir: very, rather, so, as, how və s.

It is too much trouble.

You spent too much time on your work.

d) Much sözü tamamlıq funksiyasında:

They spent much time.

They would give much to know what he is thinking now.

e) Much sözü dərəcə qəbul etdikdə:

Most water was drunk in the playground.

Most of air was polluted in this area.

Yadda saxlamaq lazımdır ki, much sözü və söz birləşməsi xəbəri təkdə tələb edir.

Much of his work wasn't done yet.

There is much time for doing housework.

Əsas mətn

Qeyd etmək lazımdır ki, bəzən much sözünün sinonimi kimi "a world of" "heaps of", "oceans of" birləşmələri işlənir. Bunlar əsasən danışiq dilində işlənir. Belə hallarda onlar emfatik vurğu ilə deyilir. Məsələn:

I have heaps of water. Would you like some?

Much sözü də many kimi əsasən sual və inkar cümlələrdə işlənir.

We haven't got much work today.

I don't have much money.

We didn't earn much profit this year.

Did you have much rain on your holidays?

Have you much work to do today?

If və whether bağlayıcıları ilə başlanan tamamlıq budaq cümləsində də much təsdiqdə işlənən cümlədə işlənir. Məsələn:

I doubt whether (if) there will be much time for seeing the sights.

Dil faktları göstərir ki, much sözü olan cümlələr mütləq sual və inkar formalarına meyl edir.

Təsdiq cümlələrdə much sözünün əvəzinə a lot of, lots of, plenty of, a good deal of və s. birləşmələri işlənir. Məsələn:

There is a lot of work.

He has done a great deal of work.

She took a great deal of trouble to please us.

They export a great deal of timber.

Yadda saxlamaq lazımdır ki, bəzən much sözü sifət və zərfləri təyin edir. Məsələn:

This room is much larger than the other.

He drives much more carefully than he used to.

He can study better if he spends much more time on his English

He is very, clever, much cleverer than his friends.

Much sözü aşağıdakı müqayisələrdə işlənir.

I know as much as you do.

He has twice as much money as me.

f) Little sözünün işlənməsi

Little sözü az mənasında işlənir. Bu söz bir qayda olaraq təyin funksiyasında işlənərkən yalnız sayıla bilməyən isimlərlə işlənir. Little sözü mübtədə funksiyasında işlənərkən xəbəri təkdə qəbul edir.

Little sözü mübtədə funksiyasında:

Little was known of his life when he was alive.

Little has been written on this subject.

Little has been said about it.

Little sözü təyin funksiyasında:

My story was a record of hard work and little adventure.

We have little time

Little sözü əsasən inkarlıq mənası bildirir.

Little means not enough.

The shipwrecked sailors had no food and little water.

Little sözündən əvvəl very, too və s. dərəcə zərfləri gələrsə, onda cümlə təsdiqdə işlənir.

I have very little time.

Little sözü qeyri-müəyyən artiklla də işləyə bilər. Bu zaman o, bir az kimi tərcümə edilir. Məsələn:

Find me a little water.

He earns a little money and live quite comfortably on it.

Little sözündən fərqli olaraq a little sözü müsbət mənada işlənir. Bu zaman o, bir az kimi tərcümə edilir. Misallara müraciət edək:

There is little change in the appearance (= almost no change)

There is a little change in his appearance (some change)

Little sözü few sözündən fərqli olaraq few işləyə bilər. Misallara müraciət edək:

I know little about painting (almost nothing)

I know a little about painting (= something)

Qeyd etmək lazımdır ki, a little birləşməsindən qeyri-müəyyən artikl ismə yox, little sözünə aiddir.

Little sözü müəyyən artiklla də işləyə bilər. Belə halda the little azın hamısı vasitəsilə tərcümə edilir. Məsələn:

I have spent nearly all money.

I have the little that remains.

I have kept to buy books.

a) "Many" sözünün işlənməsi

"Many" sözü bir qayda olaraq sayıla bilən isimlərin qarşısında işlənir. Bu söz həm qeyri-müəyyən çoxluq bildirməklə verilən ismi təyin edir. Yəni o, cümlədə təlim funksiyasında çıxış edir. Eyni zamanda saylar kimi substantivləşərək "many" sözü ismə xas olan xüsusiyyətləri özündə əks etdirir. Bu zaman həmin söz çoxu, çoxluğu, çox hissəsi kimi tərcümə olunur.

Many aşağıdakı hallarda təsdiq cümlələrdə işlənir:

a) many mübtədə funksiyasında işləndikdə.

Many think that the situation will improve.

"Many turned sick with terror".

Maraqlı budur ki, ingilis dilində müqayisə və üstünlük dərəcəsində işlənən more və most sözləri də substantivləşərək mübtədə funksiyasında işləyə bilər. Məsələn:

Some shook their heads, but more looked cheery.

...and the people were wet and dirty, indeed most kept within doors.

b) many sözü cümlədə mübtədanı təyin etdikdə

Many people like to spend their spare time working in their garden.

Many boys play in the garden.

Many people attend the meeting.

b) Many sözündən əvvəl aşağıdakı dərəcə zərfləri işlənə bilər:

very, so, too, as, how, rather və s.

There are too many mistakes in your exercises.

No, I won't do it. There are many dogs.

There are very many illustrations in this magazine.

He has so many friends in London.

He had read so many books.

Very many people went there to meet the guests.

We saw so many pictures in the hall.

“Many” sözü substantivləşdikdə də eyni vəziyyət yaranır. Yəni ya təyin kimi çıxış edir və yaxud mübtədə kimi çıxış edir. Bu zaman həmin cümlə təsdiqə işlənir. Məsələn:

I found more letters lying on his table that morning.

Most people hold the same opinion as you do.

The most I can do for you is to give you a letter of recommendation.

Most of the delegates voted against the proposal.

Most the relatives lived in the country.

Qeyd etmək lazımdır ki, "many" sözü tez-tez "of" sözü ilə işlənir. Belə halda o, müəyyən qrupa məxsus olan əşyalardan çoxunu ifadə edir. Məsələn:

Many of the pupils were present.

Many of the boys will take part in this work.

I took many of the books.

They liked many of the toys.

"Many" sözü əsasən aşağıdakı hallarda sual və inkar cümlələrində işlənir.

Müasir ingilis dilində elə meyl var ki, many sözü təyin kimi işləndikdə o, sual və inkar cümlələrində işlənir. Məsələn:

I didn't meet many English people who could speak foreign languages.

Do you know many people in London?

We have not many English books.

He didn't write many books.

Bu vəziyyət onunla izah edilir ki, danışan He didn't write many books əvəzinə He wrote few books işlədir.

Many sözü if və whether bağlayıcıları ilə verilən tamamlıq budaq cümlələrində də işlənir. Məsələn:

I wonder if many people will come to the party.

I am interested whether many boys will take part in the discussion.

Düzdür ilk baxışdan belə hiss olunur ki, He has many books cümləsi qrammatik cəhətdən düzgündür. Lakin Y.M.Qordon və İ.R.Krılovanın qeyd etdikləri kimi, müasir ingilis dili norması baxımından belə cümlələr düzgün hesab edilmir. Təsdiq cümlələrində "many" sözünü bir qayda olaraq "a lot of; lots of, plenty of, a good many" və s. sözlər əvəz edir. (11,293). Məsələn:

I know plenty of boys in other schools had achieved the same results as I had.

She knows lots of girls who go out dancing every Saturday.

A large number of people were gathered at the café.

A great many mistakes have been made by nearly everybody.

There are plenty of English books in the library.

We saw a lot of people there.

Yuxarıda verilən misallardan aydın olur ki, "many" sözü müasir ingilis dilində geniş miqyasda işlənir. Qeyd etmək lazımdır ki, much sözü sözündən fərqli olaraq many sözü cümlədə zərf kimi işlənə bilmir.

g) Few sözünün işlənməsi:

Few sözü little sözündən aşağıdakı cəhətlərə görə fərqlənir:

1) Few sözü sayıla bilən isimlərlə işlənir:

2) Few sözü fellərlə işlənə bilmir.

Few sözü mübtədə funksiyasında:

Yet few have been found to deny the man's greatness.

Few sözü təyin funksiyasında:

Few decisions were ever taken in that department.

We have few English books.

There were few people.

Few sözündən əvvəl very, too və s. dərəcə zərfləri işlənə bilər. Məsələn:

We have too few holidays.

Very few people know about it.

Few sözü qeyri-müəyyən artikllə işlənə bilər. Bu zaman o, müsbət mənə bildirir. Misallara müraciət edək:

Few people would agree with you (= almost none)

A few people would agree with you (= some people)

Few birds can be seen in that place (= almost none)

A few birds can be seen in that place (= some birds)

He has few friends and lives a lonely, life (= almost none)

He has a few friends call to see him quite frequently (=some friends).

Qeyd etmək lazımdır ki, few sözü müəyyən artikllə də işlənə bilər. Bu zaman həmin birləşmə o az, o bir neçə sözləri vasitəsilə tərcümə olunur. Misallara müraciət edək:

He has read the few English books he has.

Gold is one of the few metals which are found in a virgin state.

Misallardan göründüyü kimi few və little sözləri az miqdarda qeyri-müəyyən kəmiyyət bildirən əsas sözlərdəndir.

Az və çox sözlərinin işlənməsi halları:

Artıq qeyd edildiyi kimi, müasir Azərbaycan dilində az və çox sözlərinin nitq hissələri sistemində yeri qismən müəyyəndir. Belə ki, həmin sözlər həm qeyri-müəyyən say kimi, həm də kəmiyyət zərfləri kimi işlənilir.

Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, çox sözünün qeyri-müəyyən əvəzlilik kimi çıxış etməsi fikri də söylənilir (2,114).

Az və çox sözləri qeyri-müəyyən say kimi:

Müasir ingilis dilində az və çox sözləri geniş işlənmə məqamlarına malikdir. Bu sözlər aşağıdakı hallarda işlənilir:

1. Az və çox sözləri qeyri-müəyyən kəmiyyət bildirir. Bu zaman onlar heç bir morfoloji əlamət qəbul etmir, məsələn:

Nəhayət, çox söz-söhbətdən sonra qızçıqazı möhkəm geyindirib çölə buraxdı (Ə.Babayeva).

Abbasqulu ağa Bakıxanov çox ölkələr gəzmiş, çox adamlar görmüşdü.

Qeyri-müəyyən kəmiyyət bildirən sözlərin aşağıdakı vəzifələri vardır.

a) Bütün qeyri-müəyyən kəmiyyət bildirən sözlər əşyanın qeyri-müəyyən miqdarını bildirir; məsələn:

çox kitab, az kitab.

b) Bunlar iş və hərəkət bildirən sözlərin (fəllərin) qarşısında miqdar zərfləri olur;

çox danışdı, az danışdı, bir qədər danışdı, bu qədər danışdı, o qədər danışdı, nə qədər danışdı, filan qədər danışdı və s.

2. Az, çox sifətlərin qarşısında onların təyinlik dərəcəsini artırır:

çox yaxşı, az yaxşı.

Kitab mənə çox yaxşı kömək etdi.

Xəstənin halı az yaxşıdır.

3. Çox-az, az-az birləşmələri qeyri-müəyyən kəmiyyət bildirir. Məsələn:

Aslan çox az kitab gətirmişdir.

Az-az adam bu işin şahidi oldu.

4. Bir sözü çox, az sözləri ilə işlənərək qeyri-müəyyənlik məzmununu daha da artırır; məsələn:

bir çox, bir az.

Bir çox məsələ həll olunmamış qalmışdı.

Bir az sakit danışmaq yaxşıdır.

Bu ümumi vəzifələrdən başqa, çox və az sözlərinin özünə məxsus xüsusiyyətləri də vardır. Bu xüsusiyyətlər aşağıdakılardan ibarətdir.

1) Sifətlərin üstünlük dərəcəsini bildirən ən, lap, daha kimi ədatlar çox, az sözləri ilə də işlənərək, onların qeyri-müəyyən kəmiyyətini artırır və ya azaldır;

Məsələn: *lap çox, ən çox, daha çox, yaxud ən az, lap az, daha az* və s.

Nə lap çox yorğunam, nə də tamam dincəlmişəm.

Ən çox israr edən müdir idi.

Müdir müavini daha çox təmizliyə fikir verirdi.

Mənə ən az danışan xoş gəlir.

Mən lap az istəyirəm.

Yox, daha az adam gələcəkdir.

2) Çox və az sözlərindən fəel əmələ gəlir; məsələn:

çoxal(dı), azal(dı), çoxalt, azalt.

Çalış yüksək qiymətlərin miqdarını çoxalt.

Dərsə qulaq asanda heç vaxt diqqətini azaltma.

3) Bu sözlərdən (az, çox) düzəltmə isim yaranır; məsələn:

çoxluq, azlıq.

Çoxluq azlığa qalib gəlir.

4) Çox və az sözləri mənsubiyyət (-u, -ı) şəkilçiləri ilə qeyri-müəyyən kəmiyyətin son hüdudunu göstərir; yəni maksimum, minimum məzmununu ifadə edir; məsələn:

çoxu bir ay, azı on gün.

Bəzən bu sözlər ən, lap ədatları ilə də işlənir; məsələn:

lap çoxu, ən çoxu, ən azı, lap azı və s.

5) Az və çox sözləri birgə işlənərək bir qədər mənasını ifadə edir; məsələn:

O da az-çox danışırdı.

Xəstənin halı az-çox yaxşılaşmışdır.

Bəzən bunlar eyni məzmunu -dan şəkilçisini qəbul etməklə də ifadə edir. Məsələn:

Azdan-çoxdan nə varsa gətir.

6) Çox və az sözləri cəm şəkilçisi ilə qeyri-müəyyən kəmiyyət məzmunlu əvəzlik əmələ gətirir; məsələn:

Çoxlar azlara qalib gəldi.

7) Çox, az sözləri -ça şəkilçisi ilə işlənərək, qeyri-müəyyən kəmiyyəti ya artırır, ya da əskildir; məsələn:

çoxca, azca və s.

Bunlardan başqa, *çox* sözünün yalnız özünə məxsus aşağıdakı xüsusiyyətləri vardır.

1) Bu söz cəm və mənsubiyyət şəkilçisi ilə qeyri-müəyyən kəmiyyət məzmunlu qeyri-müəyyən əvəzlik kimi işlənir; məsələn:

Çoxları bu məsələ ətrafında düşünmüş, lakin bir nəticəyə gələ bilməmişlər.

Bəzən *çoxları* sözündən əvvəl *bir* sözü də əlavə olunur; məsələn:

Bir çoxları belə hərəkət etmişlər.

2) Çox sözü mənsubiyyət şəkilçisi ilə qeyri-müəyyən əvəzlik kimi işlənir; məsələn:

Çoxu hələ məsələ ilə tanış deyildir.

Mən görmüşəm gözəllərin çoxunu,

Belə olmaz ancaq boyu buxunu. (Deyimlər, 323)

Qoca dünya çoxunu yola salıbdı,

Köçən köçüb, köçməyənlər köçəcək. (Deyimlər, 339)

3) Çox sözü -l şəkilçisi ilə sifət şəklində işlənir, lakin yenə də qeyri-müəyyən kəmiyyət bildirir. Məsələn:

çoxlu kitab.

Çoxlu kitab oxu ki, nitqin inkişaf etsin.

Çoxlu adam bu hadisənin şahididir.

Bu sözə -ça şəkilçisi də əlavə edilir; məsələn:

Çoxluca kitab almışdır.

Çox sözü -dan şəkilçisi ilə zərf əmələ gətirir;

Məsələn:

Bu hadisə mənə çoxdan məlumdur.

4) Çox sözü -dan şəkilçisindən sonra -nı şəkilçisini qəbul edərək sifət olur; məsələn:

Çoxdankı məsələdir.

Çoxdankı işdir.

5) Çox sözü -da bağlayıcısı, bəzən də həm -da, həm də -ki bağlayıcısı ilə işlənərək, heç bir kəmiyyət məzmunu ifadə etmir; məsələn:

Çox da, çox da ki vəs.

Çox da (çox da ki) sən istəmirsən.

Az sözünün də özünə xas olan aşağıdakı xüsusiyyətləri vardır:

1. Az sözü -acıq şəkilçisini qəbul edərək -azacıq şəklində qeyri-müəyyən azlığı daha da azaldır; məsələn:

Arif iclasa azacıq gecikmişdi.

2. Az sözü -maz ünsürü ilə birgə işlənərək *bir qədər, bir az* mənasını ifadə edir; məsələn:

Mən də az-maz yazıram.

3. Az sözü qala sözü ilə birgə işlənərək işin icrasının bitmək ərafəsində olduğunu, lakin bitmədiyini bildirir; məsələn:

Az-qala mən də getmişdim.

4. Mənsubiyyət şəkilçisi qəbul etmiş az sözü təkrar edilərək minimum mənasının son hüdudunu göstərir. Məsələn:

Bu iş üçün azı-azı bir ay vaxt lazımdır.

İndi isə çox və az sözlərinin fəlle işlənməsi hallarından danışaq. Qeyd etmək lazımdır ki, much, little sözlərindən fərqli olaraq fəldən sonra yox, fəldən əvvəl işlənir. Az və çox sözləri belə hallarda kəmiyyət zərfi kimi qeyd edilir (2,280). Dil faktlarına müraciət edək.

Cəfər paşa çox gözlədi, amma Aşıq Cunun gəlmədi ki, gəlmədi

(Deyimlər, 270).

Aşıq Cunun nə çox Telli xanımdan danışırısan? (Deyimlər, 275).

Görürəm, bəyin sevdasından çox pozulubsan (Deyimlər, 332).

Adətən, onlar süfrə üstündə az danışdırlar (Ə. Vəliyev).

Amma bir həqiqəti dürüst bilirik; çox bilib xalqa az xidmət etməkdənsə,

az bilib çox xidmət etmək min dəfə məsləhətdir (Mir Cəlal).

Baba, sən bu gün çox yoruldu (Ə. Məmmədخانlı).

Deməli, belə qənaətə gəlirik ki, müasir Azərbaycan dilində az, çox sözləri həm əşyanın qeyri-müəyyən kəmiyyətini, həm də hərəkətin kəmiyyətini bildirmək üçün işlədilir. Zərf kimi işlədikdə bu sözlər heç bir morfoloji əlamət qəbul etmir.

NƏTİCƏ

Müxtəlif sistemli dillərin materialları ilə tanışlıq göstərir ki, əvəzlilər digər əsas nitq hissələrindən mücərrəd və ümumi mənaya malik olmaları ilə fərqlənir. Əvəzlilər bir nitq hissəsi kimi əvəz etmə xüsusiyyətinə malikdir. Əvəzlilərin mənası onların əvəz etdikləri əsas nitq hissələrinin mənasına əsaslanır.

Tədqiqata cəlb edilən ingilis və Azərbaycan dillərindəki qeyri-müəyyən əvəzlilərdə yuxarıda göstərilən cəhətləri özlərində əks etdirir. Belə ki, qeyri-müəyyən əvəzlilər, adından göründüyü kimi, qeyri-müəyyən şəxs, qeyri-müəyyən kəmiyyət, qeyri-müəyyənlik, ümumilik və s. bu kimi qeyri-müəyyən anlayışlar ifadə edir.

Many, few və az, çox sözlərinin işlənməsində başqa bir fərqli cəhət də diqqəti cəlb edir. Belə

ki, many, few + isim birləşməsində isim cəm şəkilçisi qəbul edir, yəni söz birləşməsinin komponentləri arasında uzlaşma əlaqəsi baş verir. Lakin Azərbaycan dilində çox, az + isim birləşməsində komponentlər arasında uzlaşma əlaqəsi baş vermir. Ümumiyyətlə, qeyd etmək lazımdır ki, türk dillərində, o cümlədən Azərbaycan dilində söz birləşməsinin komponentləri arasında uzlaşma əlaqəsi mövcud deyil.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Bolinger D. The Phrasal Verb in English. Cambridge: Harvard University Press 1971
2. Bauer, Laurie "English Word-formation" Cambridge University Press 1983, 243 səh
3. Hüseynzadə M. Müasir Azərbaycan dili. Bakı-“Maarif”, 1973.
4. Musayev O.İ. Müasir Azərbaycan və müasir ingilis dillərinin morfoloqiyası. Ankara, 1918.
5. Həsənov A. Azərbaycan dilində müəyyənlik və qeyri-müəyyənlik kateqoriyası. Bakı, 1970.
6. Kobrina N.A. An English Grammar Morphology, Moscow, 1985.
7. Akhundov A. General linguistics. History, theory and methods of linguistics, Baku, "Education", 1988, 263p.

Товус Аршад кызы ХАМИДОВА

Азербайджанский Государственный Педагогический Университет

ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ МНОГО, МНОГО, МАЛЕНЬКИХ, МАЛЕНЬКИХ МЕСТОИМЕНИЙ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Резюме

Как известно, английский и азербайджанский языки принципиально отличаются друг от друга как с точки зрения грамматики, так и с точки зрения языковой семьи, к которой они принадлежат.

Грамматически английский язык имеет аналитическую структуру, а азербайджанский язык – синтетическую. Именно это структурное различие заметно проявляется в типологии местоимений, как и в других частях речи. Это связано с тем, что английский и азербайджанский языки принадлежат к разным языковым семьям.

Неопределенные местоимения занимают особое место в системе местоимений. Поэтому объединить их в одну группу очень сложно. Анализ существующей литературы по местоимениям показывает, что существуют принципиально разные мнения о том, какие местоимения следует включать в состав неопределенных местоимений.

Ключевые слова: Местоимение, грамматика, существительное в английском языке, утвердительное предложение, отрицательное предложение.

Tovus Arshad gizi HAMIDOVA
Azerbaijan State Pedagogical University
E-mail: tovuzhemidova@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0008-56964868>

FUNCTIONAL FEATURES OF MUCH, MANY, LITTLE, FEW PRONOUNS IN ENGLISH

Summary

As is known, English and Azerbaijani languages are fundamentally different from each other in terms of both grammar and the language family they belong to.

Grammatically, the English language has an analytical structure, while the Azerbaijani language has a synthetic structure. It is this structural difference that manifests itself prominently in the typology of pronouns, as in other parts of speech. This is due to the fact that English and Azerbaijani languages belong to different language families.

Indefinite pronouns occupy a special place in the system of pronouns. So, it is very difficult to combine them under a single group. Analysis of existing literature on pronouns shows that there are fundamentally different opinions about which pronouns should be included in indefinite pronouns.

Keywords: Pronoun, grammar, noun, in English, affirmative sentence, negative sentence

Daxil olub: 19.08.2023